

Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om styrket indsats mod afrikansk svinepest i Danmark

Marts 2018

Aftale om styrket indsats mod afrikansk svinepest

Afrikansk Svinepest (ASP) er en alvorlig smitsom virussygdom, som rammer svin med høj dødelighed. Der findes ingen vaccine, dog kan mennesker og andre dyrearter ikke smittes.

Afrikansk svinepest har siden 2014 spredt sig til flere EU-lande. I dag findes sygdommen i Estland, Letland, Litauen, Polen, Tjekkiet, Rumænien og i Italien (Sardinien siden 1978). Afrikansk svinepest har aldrig været konstateret i Danmark.

Der er for nylig blevet konstateret et spring i sygdommen i Polen længere mod vest (november 2017) og Tjekkiet (juli 2017), tættere ved den danske grænse.

ASP spredes ved direkte kontakt med inficererede svin, herunder vildsvin. Smitte via menneskelige aktiviteter vurderes som den mest sandsynlige spredningsfaktor og den største risikofaktor. I disse situationer kan smitten tage store og pludselige geografiske spring, som oftest forbindelse med transport over betydelige afstande. Smitte via sådanne spring kan ske til hver en tid og kan ikke forudses.

Smitte via menneskelige aktiviteter kan blandt andet ske ved indirekte kontakt med bl.a. foder, strøelse, m.v., fx på utilstrækkeligt rengjorte transportvogne. Smitten kan endvidere ske, hvis fx en udenlandsk lastvognschauffør medbringer ASP-inficeret mad til egen forplejning og derefter smider resterne på dansk jord.

Resterne kan blive spist af et vildsvin, som smittes med afrikansk svinepest, og derved introducerer smitten til Danmark. Udryddelse af vildsvin kan således være et virkemiddel for at begrænse smitterisikoen – særligt gennem menneskelig aktivitet.

Den danske eksport af levende svin og produkter heraf var i 2016 på 30,0 mia. kr. Ved udbrud af afrikansk svinepest i Danmark vil al eksport til tredjelande lukke, hvilket vil medføre meget betydeligt tab af eksportindtægter.

Styrket indsats mod afrikansk svinepest

Miljø- og Fødevareministeriet har allerede iværksat en række indsatser mod ASP, herunder justering af reglerne om regulering af vildsvin, intensiveret indsats mod vildsvin på statens arealer, informations- og kontrolkampagner m.v.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om, at situationen skal tages alvorligt, og at der skal ske en styrkelse af det forebyggende arbejde for at forhindre afrikansk svinepest i at komme til Danmark, herunder skal der arbejdes for at udrydde vildsvin i den danske natur.

Regeringen og Dansk Folkeparti er derfor enige om straks at igangsætte en række initiativer, der skal medvirke til at sikre, at afrikansk svinepest ikke spreder sig til Danmark. Initiativerne sættes ind på to overordnede områder, dels en række veterinære tiltag, og dels en række tiltag, der skal bidrage til at udrydde vildsvinebestanden i den danske natur.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at stemme for den nødvendige lovgivning, der skal sikre, at indsatserne kan gennemføres, herunder også de nødvendige bevillinger til indsatsen på finanslove og aktstykker.

Indsats vedrørende udryddelse af vildsvin i den danske natur

Vildsvin er en af de primære årsager til spredning og efterfølgende opretholdelse af ASP i et område. I tilfælde af at der kommer ASP til Danmark, vil varigheden af et udbrud være betydeligt længere, hvis sygdommen spredes til vildsvin, og dermed vil de økonomiske tab være større.

Regeringen og Dansk Folkeparti er derfor enige om, at de vildsvin, der findes i den danske natur, bør udryddes under hensyn til risikoen for spredning og opretholdelse af ASP i Danmark. Det vil kræve en væsentlig indsats, der vil skulle løbe over flere år, bestående af de følgende initiativer:

- Etablering af dyrehegn ved den dansk/tyske grænse

Som en del af indsatsen for at udrydde vildsvin i den danske natur opsættes et vildsvinehegn ved den dansk/tyske grænse for at hindre, at vildsvin kommer til Danmark fra Nordtyskland.

- Ændring af vildtskadebekendtgørelsen ift. øget regulering af vildsvin

Vildsvin er natakative dyr, og vildtskadebekendtgørelsen ændres med virkning fra 1. juli 2018, så det i hele eller dele af landet bliver muligt at regulere (nedskyde) vildsvin hele døgnet.

- Intensiveret indsats i Sønderjylland på statens arealer og på private arealer
Naturstyrelsen gennemfører en indsats med intensiveret nedskydning af vildsvin på statens arealer, herunder afskydning med natsigtekikkerter samt oprettelse af flere foderpladser og brug af flere fælder.

Samtidig vil Miljø- og Fødevarerministeriet i samarbejde med relevante organisationer undersøge mulighederne for øget samarbejde med lodsejerne med henblik på nedskydning af vildsvin på privat grund.

- Øget overvågning i vildsvinepopulationen

Der udvikles en hjemmeside og en smartphone-app til indberetninger af henholdsvis observationer af levende vildsvin og indberetning af nedlagte vildsvin. Hermed kan indsatsen for at udrydde vildsvin styrkes.

- Gratis undersøgelser af nedskudte vildsvin i Danmark for husdyrsygdomme
For at øge incitamentet for privatpersoner (jægere) til at indberette nedskydningen af vildsvin og for at sikre prøvetagning gøres trikinundersøgelse gratis for privatpersoner.

- Styrket samarbejde med Danmarks Jægerforbund

Miljø- og Fødevarerministeriet vil øge samarbejdet med henblik på at øge de lokale jægere opmærksomhed på problemstillingen om afrikansk svinepest og vildsvin.

- Jagtlejekontrakter

Miljø- og Fødevarerministeriet vil drøfte muligheden for, at der i en standardjagtlejekontrakt indgår en forpligtelse for jægerne til at skyde eventuelle vildsvin, som jægerne måtte have mulighed for på en jagt, med relevante organisationer.

- Faglig opgradering af schweissregistret

Der igangsættes erfaringsopsamling og eventuel kursusafholdelse for schweisshundeførere med henblik på at sikre, at schweisshundeførere er klædt på at eftersøge vildsvin ligeså kvalificeret som hjortevildt, når de enten påkøres eller anskydes.

Veterinær indsats mod afrikansk svinepest

- Lovforslag om skærpelse af bødeniveauet ift. lovovertrædelser, som har relation til smitterisiko for afrikansk svinepest

Der vil blive fremsat et lovforslag, hvori man forhøjer bødestørrelsen i forhold til lovovertrædelser, hvor den ulovlige handling indebærer risiko for spredning af ASP, f.eks. ulovlig indførsel af fødevarer, manglende rengøring og desinfektion af dyretransporter og ulovlig fodring med madaffald.

- Styrkelse af det veterinære beredskab

Det eksisterende veterinære beredskab skal styrkes og fokuseres på ASP for at kunne forebygge, og i værste fald håndtere, et udbrud af ASP. Der skal afholdes en storskaløvelse med involvering af relevante myndigheder og erhvervet for at teste beredskabsplanen. Derudover skal der ske etablering af internationalt samarbejde med Slesvig-Holsten både ift. kommunikation og øget indsats i relation til de øvrige medlemsstater og EU-Kommissionen.

- Opsætning af skilte på rastepladser

Der skal ske opsætning af skilte på rastepladser langs de danske motorveje, med information om ASP, og at køkken- og madaffald skal placeres i de opstillede skraldespande. Udenlandske chauffører holder primært deres pauser på disse rastepladser.

- Intensivering af informationskampagne ift. smittebeskyttelse og madaffald

Fødevarerstyrelsen har allerede iværksat en informationskampagne i samarbejde med Landbrug & Fødevarer om forbuddet mod fodring med madaffald. Denne informationskampagne vil blive intensiveret ved at fortsætte med informationsaktiviteter efter oprindelige kampagnens afslutning, samt at udbrede kampagnen til yderligere målgrupper.

- Rådgivning til frilandsbesætning om smitterisiko fra madaffald

Fødevarerstyrelsen vil rådgive særligt frilandsbesætningsejeren om smitterisikoen fra madaffald, herunder at frilandsbesætninger eventuelt placeres væk eller i tilstrækkelig afstand fra offentlige veje, således at der sikres mod, at madaffald kastes ind til besætningen.

Økonomi

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at afsætte i alt 123,9 mio. kr. til den styrkede indsats mod afrikansk svinepest, heraf vil 30 mio. kr. blive tilvejebragt som medfinansiering fra erhvervet.

Udgifterne til de enkelte indsatser ses i tabel 1.

Tabel 1						
Udgifter til yderligere indsatser mod ASP						
Mio. kr., 2018-priser	2018	2019	2020	2021	2022	I alt
1. Etablering af dyrehegn ved den dansk/tyske grænse	43,4	21,0	5,6	5,0	4,5	79,5
2. Øget overvågning i vildsvinepopulationen	3,2	2,8	2,3	2,3	2,3	12,9
3. Intensiveret indsats på statens arealer og på private arealer	3,0	3,1	3,2	1,3	1,3	11,9
4. Styrket samarbejde med Danmarks Jægerforbund	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	1,1
5 Ændring af vildtskadebekendtgørelsen ift. øget regulering af vildsvin.	-	-	-	-	-	-
6. Jagtlejekontrakter	-	-	-	-	-	-
7. Styrkelse af det veterinære beredskab	2,8	3,5	3,5	3,5	3,5	16,8
8. Opsætning af skilte på rasteplasser	1,0	-	-	-	-	1,0
9. Faglig opgradering af schweissregistret	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,7
10. Yderligere tiltag ift. smittebeskyttelse og madaffald	-	-	-	-	-	-
11. Anbefaling ift. frilandsbesætning og smitterisiko fra madaffald	-	-	-	-	-	-
Udgifter til indsatserne	54,0	30,7	14,9	12,4	11,9	123,9